

Ting have fulgtes ret godt ad, og den store Gæld, som ikke alene Staten, men ogsaa Kommunerne have, og de store Skatter, som efterhaanden blive paa lagte Befolkningen, ere Reversen af Medaillen. Denne Revers har ikke afskrækket Folketinget. Som den højtærede Konseilpræsident sagde, har Folketinget med en sjælden Enstemmighed vedtaget dette Lovforslag. Det har ikke ladet sig afskrække af Skattepaalægene og Gælden, ja, det har ikke en Gang ladet sig afskrække af de Konsekvenser, som man dog kunde uddrage af en saadan Lov. Konsekvensen af, at de betrængte Enkemænd ere medtagne, maa jo nødvendigvis blive, at de betrængte Ægtepar ogsaa maa medtages, saaledes som ogsaa den første ærede Taler (Piper) antydede. Jeg ser ikke, hvorfor man vil stoppe ved de Ægtepar, som paa Grund af Sygdom eller af andre Grunde ere i Trang, og hvis Børn maaske gaa for Lud og koldt Vand. Det ene Skridt tager det andet. Man er begyndt med at lovgive om de uægte Børn, og man er — og for øvrigt med Rette, maa jeg tilstaa — kommen i Tanke om, at der var en Inkonsekvens imellem dette at give Bidrag til Pigen med de uægte Børn, men ikke til Hustruen. Jeg tror imidlertid, at man maa se sig lidt for. Jeg tror, at man i en betænkelig Grad gennem hele vor sociale Lovgivning er begyndt at tage Ansvarfølelsen bort fra Folk. Den maaske ikke ret store Energi, der findes i det danske Folk, er man ved ligefrem at ødelægge ved disse sociale Love. Jeg tror, at man efterhaanden kommer til at erstatte Energi med lovlige Bidrag fra Stat og Kommune. Det er rigtigt — det er jeg enig med Folketinget i —, at det er en god Ting at tage Vare paa Børnene; men jeg tror ogsaa, det har sin Betydning for Børnene, at vi ikke gennem vor Lovgivning skabe en Flok ansvarsløse og energiløse Forældre, thi derigennem blive Chancerne for Børnene ikke store. — Vi kunne ogsaa se hen til, hvad der er sket med vor Alderdomsunderstøttelseslovgivning. Der er jo faktisk sket det, at naar en Mand her i Landet er 60 Aar, er hans Arbejdskraft opbrugt. Vi se det allerbedst ude paa Landet, hvor tidligere Mænd paa 60—70 Aar godt kunde ernære sig selv, godt kunde udføre lettere Arbejde omkring paa Gaardene eller for sig selv, men hvor det efterhaanden kommer dertil, at naar man er 60 Aar, skulle ifølge Loven Stat og Kommune tage sig af en, og man skal helst staa saa blankt som muligt ved 60 Aars Alderen, for at der ikke skal være nogen Hindring for, at Stat og Kommune komme

en til Hjælp, ens Arbejdskraft skal saa vidt muligt være opbrugt. Det er Resultatet af Alderdomsunderstøttelsesloven, hvor man tilsiger det fornødne og uddeler efter et Skøn. Det er en Lov, der har taget Ansvarfølelsen fra en stor Mængde Mennesker, og det, tror jeg ikke, er heldigt. Jeg tror ikke, man skal gaa videre i den Retning.

Men selv om man nu indrømmer, at Loven om uægte Børn peger hen ad den Vej, dette Lovforslag gaar, saa er Spørgsmaalet jo ogsaa det: Ere vi inde paa den rette Vej ved Loven om uægte Børn? Ere de Bidrag, der ydes til dem, ogsaa komne dem til gode? Jeg tror ikke, vi kunne faa noget Svar paa dette Spørgsmaal. Vi vide, som ogsaa den første ærede Taler sagde, at den Pige, der faar en 4—5 Børn, har et lovligt Erhverv derigennem, om jeg saa maa sige, kan leve af disse Børn. Om de kunne leve af hende, er et andet Spørgsmaal; om de kunne leve af den Understøttelse, de faa, er et Spørgsmaal for sig. Hvorledes de leve, vide vi ikke noget om. Man giver et Bidrag, men Kontrollen med, at Børnene faa godt af dette Bidrag, er minimal for ikke at sige slet ingen.

Jeg skal saa gaa over til Lovforslagets Enkeltheder. For det første siges der i § 1, at Trangen beror paa et Skøn; det skal skønnes, om de paagældende ere trængende. Men Aarsagen til Trangen siges der ikke noget om. Man er her som i andre Love inde paa det, at den selvforskyldte og den uforskyldte Trang behandles ens. Der er slet ikke Tale om nogen Undersøgelse af, hvorvidt den Trang, vedkommende Enke eller Enkemand er i, er fuldstændig forskyldt af vedkommende selv eller skyldes tilfældige Omstændigheder. De komme ind under ganske de samme Vilkaar. Det forekommer mig, at det absolut er en Fejl at gaa videre ad den Vej.

Der skønnes saa tillige over, hvad vedkommende skal have. Der er ikke fastsat noget bestemt; man uddeler det efter Kommunalbestyrelsens eller vedkommende Udvalgs Skønnende. Efterhaanden som det bliver dem, der betale en meget ringe Part deraf, der komme til at bestemme, hvad der skal udredes i Kommunen i forskellige sociale Øjemed, turde det dog have sine Betæneligheder at overlade det hele til dem. Var man blot i sin Tid ved Alderdomsunderstøttelsen kommen ind paa faste Takster, tror jeg, man nu vilde være inde paa en langt sundere og bedre Vej, og man vilde ikke have ødelagt Sparsommeligheden i Landet. Det, at man der har sagt, at de skulle have „det fornødne“, gør, at de